

Γράφοι: Προβλήματα και Αλγόριθμοι

Στάθης Ζάχος – Άρης Παγουρτζής

Μάθημα: Εισαγωγή στην Επιστήμη των Υπολογιστών

Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών
Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών & Φυσικών Επιστημών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Βασικές Κλάσεις Πολυπλοκότητας

P: προβλήματα απόφασης επιλύσιμα σε πολυωνυμικό χρόνο από κάποιον ντετερμινιστικό αλγόριθμο.

NP: προβλήματα απόφασης επιλύσιμα σε πολυωνυμικό χρόνο από κάποιον μη ντετερμινιστικό αλγόριθμο. Πιθανές λύσεις (πιστοποιητικά, αποδείξεις, μάρτυρες) ελέγχιμες σε πολυωνυμικό χρόνο.

Το μεγάλο ανοιχτό ερώτημα: $P \stackrel{?}{=} NP$

NP-completeness, αναγωγές.

NP-πλήρη προβλήματα γράφων

VERTEX COVER

CLIQUE

HAMILTON CIRCUIT (HC)

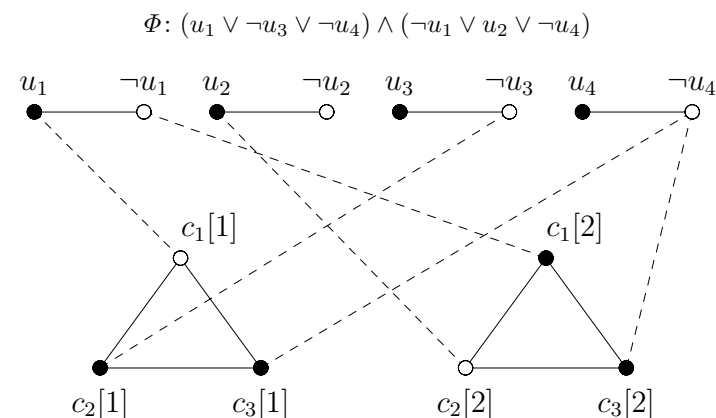
TRAVELING SALESMAN PROBLEM (TSP)

3-COLORABILITY

SUBGRAPH ISOMORPHISM

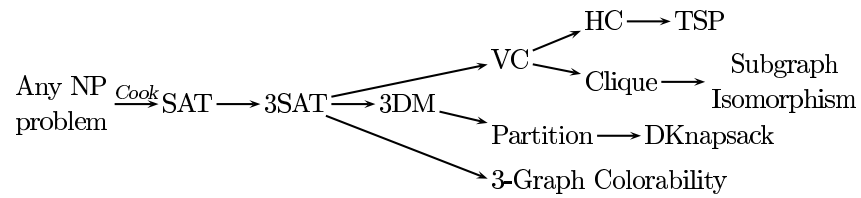
3-DIMENSIONAL MATCHING (3DM)

Αναγωγή $3SAT \leq VERTEX COVER$

Η Φ είναι ικανοποιήσιμη αν υπάρχει vertex cover μεγέθους $\leq k = n + 2m = 8$ στον γράφο που κατασκευάσαμε.

Άλλες Αναγωγές

Προβλήματα γράφων στην κλάση P

Κύκλος Euler.

Reachability - Διάσχιση Γράφων: DFS, BFS, D-Search.

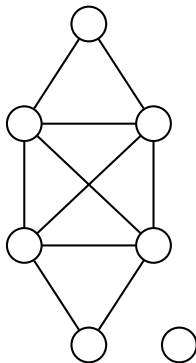
Συντομότερα μονοπάτια. Συνεκτικές συνιστώσες.

Ελάχιστο συνδετικό δένδρο (minimum spanning tree).

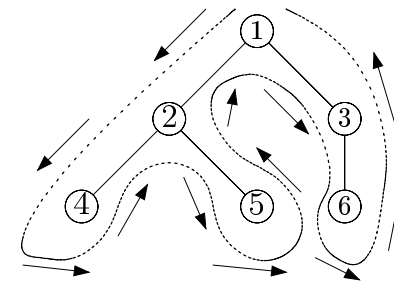
Μέγιστη ροή. Perfect matching.

Χρωματισμός ακμών σε διμερή γράφο (bipartite edge coloring).

Κύκλος Euler - Μονοπάτι Euler

Διάσχιση δένδρων

- προδιατεταγμένη: 1 2 4 5 3 6
- μεταδιατεταγμένη: 4 5 2 6 3 1
- ενδοδιατεταγμένη: 4 2 5 1 6 3

Accessibility problems - Διάσχιση γράφων

Αναζήτηση κατά βάθος (Depth First Search - DFS).

Αναζήτηση κατά πλάτος (Breadth First Search - BFS).

D-search: όμοιο με BFS, αλλά με στοίβα αντί για ουρά.

Διάσχιση γράφων: DFS

```
procedure dfs( $v$ :vertex);
begin
  visited[ $v$ ]:=true;
  for all vertices  $u$  adjacent to  $v$  do
    if not visited[ $u$ ] then dfs( $u$ )
  end
Πολυπλοκότητα:  $O(|V| + |E|)$ .
```

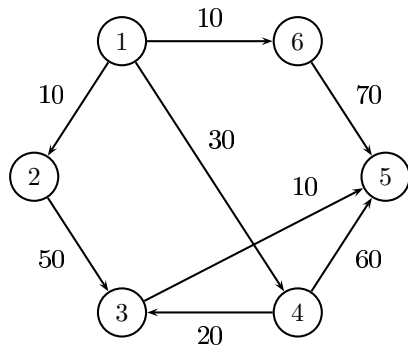
Διάσχιση γράφων: BFS

```
procedure bfs( $v$ :vertex);
begin
  initialize queue with  $v$ ; visited[ $v$ ]:=true;
  repeat
    dequeue( $u$ );
    for all vertices  $w$  adjacent to  $u$  do
      if not visited[ $w$ ] then
        begin visited[ $w$ ] := true; enqueue( $w$ ) end
    until queue is empty
  end
Πολυπλοκότητα:  $O(|V| + |E|)$ .
```

Συντομότερα μονοπάτια: Dijkstra

```
procedure Dijkstra;
begin (* Αρχικοποίηση *)
   $S := \{1\}$ ; for  $i:=2$  to  $n$  do begin  $D[i]:=cost[1,i]$ ;  $P[i]:=1$  end;
  for  $i:=2$  to  $n-1$  do
    begin
      select  $w$  from  $V - S$  such that  $D[w]$  is minimum;
       $S := S + \{w\}$ ;
      for all  $v$  in  $V - S$  do
        if  $D[v] > D[w] + C[w,v]$  then
           $P[v] := w$ ;
           $D[v] := D[w] + C[w,v]$ 
    end
  end
Πολυπλοκότητα:  $O(|V|^2)$   
All-pairs shortest paths:  $O(|V|^3)$ 
```

Αλγόριθμος Dijkstra: παράδειγμα

Βήμα	S	w	D					P				
			2	3	4	5	6	2	3	4	5	6
-	{1}	-	10	∞	30	∞	10	1	1	1	1	1
2	{1,2}	2		60	30	∞	10		2			
3	{1,2,6}	6		60	30	80					6	
4	{1,2,6,4}	4		50		80			4			
5	{1,2,6,4,3}	3				60						3
6	{1,2,6,4,3,5}	5										

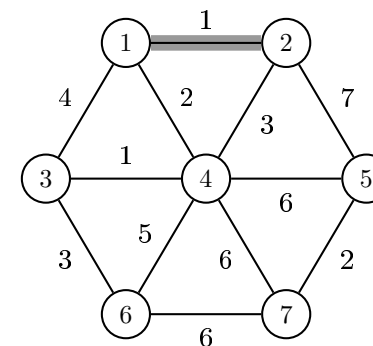
Μειονέκτημα Dijkstra: δεν δουλεύει όταν υπάρχουν ακμές με αρνητικά βάρη (γιατί;)

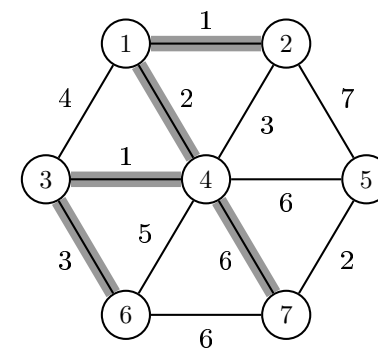
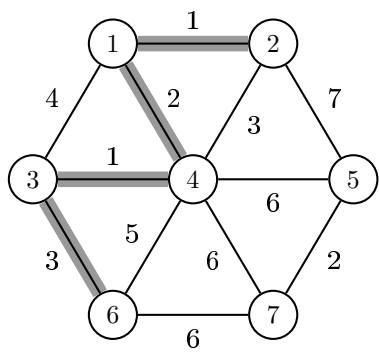
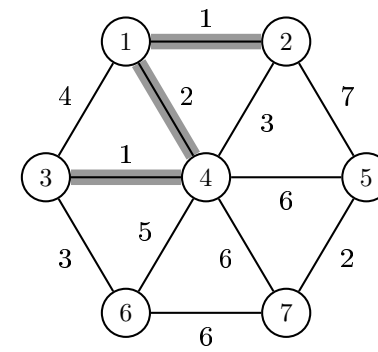
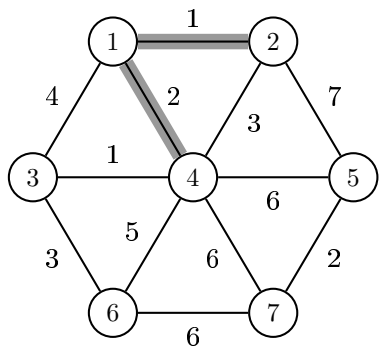
Ελάχιστο Συνδετικό Δένδρο (Minimum Spanning Tree - MST)

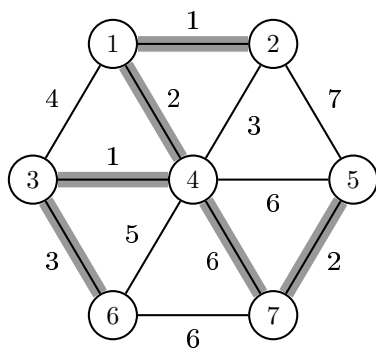
Αλγόριθμος Prim: Διαλέγουμε κάθε φορά την πλευρά ελαχίστου κόστους έτσι ώστε ο νέος υπογράφος να παραμένει δέντρο.

Αλγόριθμος Kruskal: Διαλέγουμε κάθε φορά την πλευρά ελαχίστου κόστους έτσι ώστε ο νέος υπογράφος να μην έχει κύκλους.

Αλγόριθμος Prim

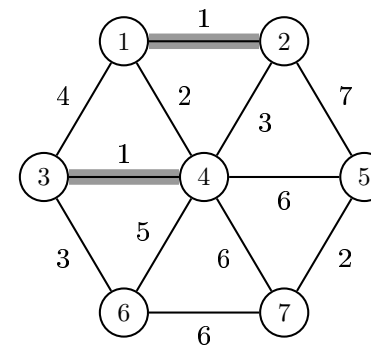
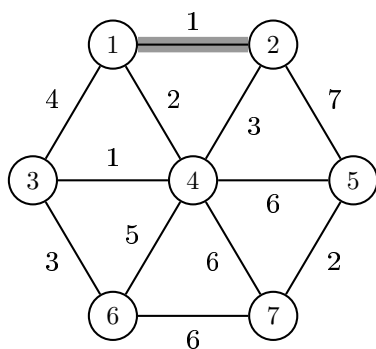

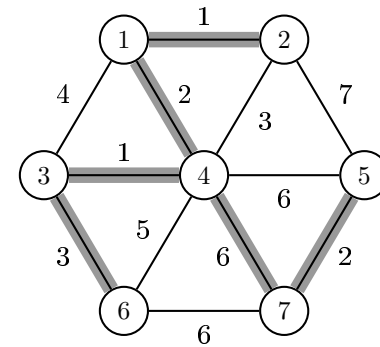
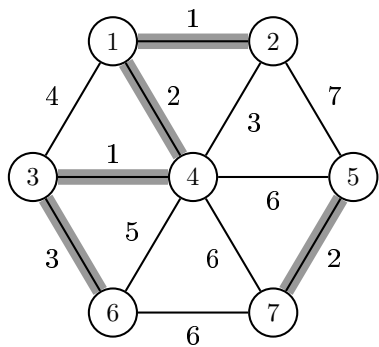
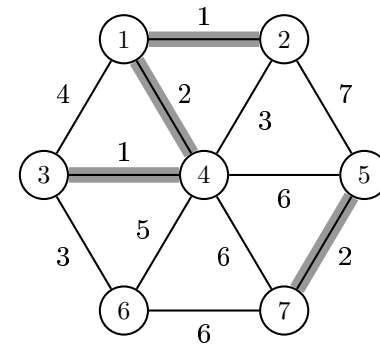
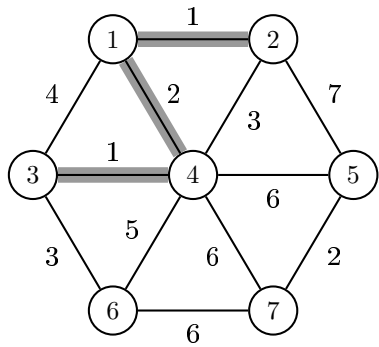
Αλγόριθμος Prim: υλοποίηση

Κάθε φορά επιλέγεται ο κόμβος με την ελάχιστη απόσταση από το μέχρι στιγμής κατασκευασμένο δένδρο και προστίθεται στο δένδρο.

Πομπλοκότητα: $O(|V|^2)$

Αλγόριθμος Kruskal

Αλγόριθμος Kruskal: υλοποίηση

Κάθε φορά επιλέγεται ακμή ελαχίστου κόστους και εάν δεν δημιουργεί κύκλο στο μέχρι στιγμής δάσος προστίθεται σε αυτό, αλλιώς απορρίπτεται.

Πολυπλοκότητα: $O(|E| \log |E|)$